

A SZAKMAI GYAKORLAT KEZELÉSE

1. FEJEZET: ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A szakmai gyakorlat fogalma és biztosítása

- 7.1. §** (1) Szakmai gyakorlatnak minősül a képzésnek azon része, amely a felsőoktatási szakképzés, az alap- vagy mesterképzés képzési és kimeneti követelményeiben meghatározott időtartamban a szakképzettségnek megfelelő munkahelyen és munkakörben lehetőséget nyújt a megszerzett tudás és a gyakorlati készségek együttes alkalmazására, az elméleti és gyakorlati ismeretek összekapcsolására, a munkahely és munkafolyamatok megismerésére, a szakmai kompetenciák gyakorlására.
- (2) Szakmai gyakorlólhelynek minősül azon jogi személy, gazdálkodó szervezet, amely felsőoktatási szakképzésben, alap- vagy mesterképzésben a felsőoktatási intézménnyel kötött együttműködési megállapodás, valamint a hallgatóval a 7.5. § (1) bekezdés a) pontja szerint kötött hallgatói munkaszerződés alapján, az egybefüggő szakmai gyakorlatot biztosítja, és amelyet a *HIVATAL* az *EGYETEM* adatainál szakmai gyakorlólhelyként nyilvántartásba vett. Gazdálkodó szervezeten a *PP.* szerinti gazdálkodó szervezetet kell érteni.
- (3) A *TBJTV.* 17. § (2) bekezdés b) pontja értelmében a társadalombiztosítás nem terjed ki a hallgatói munkaszerződés alapján a képzési program keretében, illetve a képzés részeként megszervezett szakmai gyakorlat vagy gyakorlati képzés során az intézményben, az intézmény által alapított gazdálkodó szervezetben vagy külső vagy belső gyakorlólhelyen foglalkoztatott hallgatóra.

A szakmai gyakorlat alapvető szabályai

- 7.2. §** (1) A szakmai gyakorlat célja a szakképzettségnek megfelelő munkahelyen, munkakörben az elméleti és gyakorlati ismeretek összekapcsolása, a szakma gyakorlásához szükséges munkavállalói kompetenciák munkafolyamatokban történő fejlesztése, az anyag-eszköz-technológia ismeretek és gyakorlati jártasságok, valamint a munkafolyamatokban a személyi kapcsolatok és együttműködés, feladatmegoldásokban az értékelő és önértékelő magatartás, az innovációs készség fejlesztése.
- (2) Az *EGYETEM*en kívül teljesítendő szakmai gyakorlat kritérium feltétel, azaz a szakmai gyakorlat teljesítése feltétele a végbizonyítvány (abszolutórium) kiadásának. A szakmai gyakorlat időtartamára a tantervben meghatározottak irányadóak.
- (3) A hallgatónak lehetősége van a szakmai gyakorlatot nemzetközi ösztöndíjprogram keretében is teljesíteni.
- (4) Kivételes esetben a kar dékánjának engedélyével a szakmai gyakorlat az *EGYETEM* valamelyik tanszékén/intézetében is teljesíthető (belső gyakorlólhely).

- (5) A szakmai gyakorlat legalább **40 kredit megszerzését** követően **a szorgalmi időszakon kívül bármikor teljesíthető.**
- (6) A hallgató a szakmai gyakorlatot biztosító gazdasági társaságtól, vállalattól, intézménytől befogadó nyilatkozatot hoz, amelynek alapján a gyakorlat helyét a kar által meghatározott tanszék/intézet engedélyezi.
- (7) A gyakorlati képzés teljesítéséről a gyakorlati hely igazolást, illetve a hallgató munkájáról írásos értékelést ad, amelyet a hallgatónak a (6) bekezdésben jelölt tanszékhez/intézethez kell eljuttatnia.
- (8) Azon hallgatónak, aki a végbizonyítvány megszerzésének feltételeként előírt követelményeket a szakmai gyakorlat kivételével teljesítette, a szakmai gyakorlat teljesítésének igazolásáig a hallgatói jogviszonya szünetel. Az e bekezdés szerinti hallgatói jogviszony szüneteltetésére a *HKR* 36. § (4) bekezdésének rendelkezései vonatkoznak.

2. FEJEZET: AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS

Az együttműködési megállapodás feltételei

- 7.3. §** (1) A szakmai gyakorlat az *EGYETEM* vagy az *EGYETEM* és a szakmai gyakorlólé hely által közösen meghatározott képzési tevékenység, amelyet a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak szerint a felsőoktatási szakképzési programnak, illetve a szak tantervének megfelelően terveznek, szerveznek és értékelnek.
- (2) Az *EGYETEM*nek és a szakmai gyakorlólé helynek együttműködési megállapodást kell kötni, ha a szak, felsőoktatási szakképzés képzési és kimeneti követelményei 6 hét vagy annál hosszabb szakmai gyakorlatot határoznak meg.
  - (3) Az együttműködési megállapodást írásba kell foglalni. Az együttműködési megállapodásra a *PTK.* rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy a 7.4. §-ban foglalt elemek a megállapodás lényeges tartalmának minősülnek.
  - (4) Az *EGYETEM* (2) bekezdés szerinti és legalább egy évre – vagy határozatlan időre – megkötött együttműködési megállapodásaiban foglalt, a 7.4. § (3) bekezdés b) pontja szerint meghatározott, valamint a belső gyakorlólé helyei által biztosított hallgatói létszámkapacitás nem lehet kevesebb, mint az *EGYETEM* adott
    - a) felsőoktatási szakképzésén, mesterképzési szakján tanulmányokat folytató hallgatók létszámának 50%-a;
    - b) alapképzési szakján tanulmányokat folytató hallgatók létszámának 30%-a;
    - c) osztatlan képzési szakján tanulmányokat folytató hallgatók létszámának 20%-a.
  - (5) Az *EGYETEM* és a szakmai gyakorlólé hely között létrejött, legalább egy évre – vagy határozatlan időre – megkötött együttműködési megállapodás alapján a képzésben – ide nem értve a pedagógusképzés képzési területen folyó képzést – közreműködő szakmai gyakorlólé helyekről, valamint a belső

gyakorlólhelyekről az *EGYETEM* által szakos bontásban történő adatszolgáltatás alapján a *HIVATAL* nyilvántartást vezet.

- (6) A *HIVATAL* helyszíni ellenőrzés keretében vizsgálhatja az *EGYETEM* szakmai gyakorlatszervezési tevékenységét, a nyilvántartásában lévő szakmai gyakorlólhely, belső gyakorlólhely nyilvántartási adatainak valóságát, teljességét, megfelelőségét és jogszerűségét. A *HIVATAL* az ellenőrzésben való közreműködésre felkérheti a szakmailag illetékes kamarát. Az ellenőrzés eredményéről tájékoztatni kell az *EGYETEM* fenntartóját.

Az együttműködési megállapodás tartalma

7.4. § Az együttműködési megállapodás tartalmazza

- (1) az együttműködési megállapodást kötő felek nevét (cégnevét), székhelyét, elérhetőségét, adószámát, statisztikai számjelét, cégjegyzékszámát, egyéni vállalkozói nyilvántartási számát vagy nyilvántartási számát, képviselőjére jogosult személy nevét, intézményi azonosító számot;
- (2) az együttműködési megállapodás tárgyát, célját;
- (3) az együttműködés módját, a szakmai gyakorlat kereteit, különösen:
  - a) a szakmai gyakorlat helyszínét, időtartamát (kezdő és befejező időpontját), esetleges szakaszait, azok kezdő és befejező időpontját;
  - b) a szakmai gyakorlólhelyen a szakmai gyakorlaton részt vevő hallgatók szakonként, felsőoktatási szakképzésenként, munkarendenként meghatározott létszámát;
  - c) a hallgatók 7.7. § (1)-(2) bekezdéseiben megállapított díjazását, illetve annak hiányát;
  - d) a szakmai gyakorlat felsőoktatási intézményi felelősét és a szakmai gyakorlatot biztosító gyakorlólhely szakmai felelősét;
  - e) amennyiben a szakmai gyakorlólhely duális képzéshez kapcsolódik, az erre való utalást;
- (4) az *EGYETEM* kötelezettségeit és jogait, különösen:
  - a) felelősségét a hallgatók teljes képzéséért, annak részét képező szakmai gyakorlatért;
  - b) a szakmai gyakorlat megszervezését a szakmai gyakorlólhellyel;
  - c) a szakmai gyakorlathoz szükséges adatok, információk szakmai gyakorlólhely számára történő megküldését;
  - d) a szakmai készségek, képességek komplex fejlesztési folyamatában a szakmai gyakorlólhely értékelése alapján a gyakorlati kompetenciák értékelését;
- (5) a szakmai gyakorlatot biztosító szakmai gyakorlólhely kötelezettségeit és jogait, különösen:
  - a) a hallgatói munkaszerződés hallgatóval történő megkötésének kötelezettségét, az *NFTV.* 44. § (3b) bekezdésének figyelembevételével;
  - b) a hallgató tanulmányainak megfelelő szakterületen történő foglalkoztatást;
  - c) a szakmai gyakorlat folytatásához szükséges hely, eszköz, védőfelszerelés biztosítását;

- d) a szakmai gyakorlati tevékenység szakmai felügyeletét, irányítását;
  - e) a hallgatók elsajátított szakmai tudásának, kompetenciáinak írásban történő értékelését;
- (6) az együttműködési megállapodás időtartamát (határozott idejű vagy határozatlan);
- (7) az együttműködési megállapodás megszűnésének eseteit.

3. FEJEZET: A HALLGATÓI MUNKASZERZŐDÉS

A hallgatói munkavégzés feltételei

- 7.5. §** (1) A hallgató hallgatói munkaszerződés alapján végezhet munkát:
- a) a duális képzés képzési ideje alatt külső gyakorlólhelyen, a képzési program keretében, illetve a képzés részeként megszervezett szakmai gyakorlat vagy gyakorlati képzés során az *EGYETEM*en, az *EGYETEM* által alapított gazdálkodó szervezetben vagy külső gyakorlólhelyen;
  - b) a képzési programhoz közvetlenül nem kapcsolódóan az *EGYETEM* alaptevékenysége körében az *EGYETEM*en vagy az *EGYETEM* részvételével működő gazdálkodó szervezetben.
- (2) Szakmai gyakorlatra kötelezett hallgató az (1) bekezdés a) pontja szerinti, a szakmai gyakorlólhellyel kötött hallgatói munkaszerződés alapján végezhet munkát.
- (3) A szakmai gyakorlaton történő munkavégzés során munkavállalón a hallgatót, munkáltatón a szakmai gyakorlatot biztosítót, munkaviszonyon a hallgatói munkaszerződés alapján létrejött munkaviszonyt kell érteni.
- 7.6. §** (1) A hallgatói munkaszerződés alapján munkát végző hallgató foglalkoztatására az *MTV*-nek a rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell. A Kormány a hallgatói munkaszerződésre vonatkozó szabályok meghatározása során a *MTV*-nél a hallgató számára – kedvezőbb – a (2) bekezdésben foglalt feltételeket állapít meg.
- (2) A hallgatói munkaszerződés alapján munkát végző hallgató foglalkoztatása során
- a) éjszakai munka, valamint rendkívüli munkaidő nem rendelhető el;
  - b) hallgató napi munkaideje nem haladhatja meg a nyolc órát, munkaidőkeret alkalmazása esetén legfeljebb egy heti munkaidőkeretet lehet elrendelni;
  - c) a hallgató számára legalább tizenkét óra tartalmú napi pihenőidőt kell biztosítani;
  - d) próbaidő nem köthető ki;
  - e) az *MTV*. 105. § (2) bekezdésében és 106. § (3) bekezdésében foglaltak nem alkalmazhatók.

7.7. § (1) A hallgatót

- a) a 7.5. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben díjazás illetheti, illetve a 6 hét időtartamot elérő egybefüggő gyakorlat ideje alatt, valamint a duális képzés képzési ideje alatt díjazás illeti, amelynek mértéke legalább a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) hatvanöt százaléka, a díjat – eltérő megállapodás hiányában – a szakmai gyakorlólhely fizeti;
  - b) a 7.5. § (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben a felek megállapodása szerinti díjazás illeti, melynek ellenében a hallgató által e jogviszonyban létrehozott dolgok tulajdonjoga, illetve a szellemi alkotásokhoz fűződő vagyoni jogok – eltérő megállapodás hiányában – az *EGYETEM*re, illetve az általa létrehozott gazdálkodó szervezetre az átadással átszállnak.
- (2) A képzési program keretében, illetve a képzés részeként – a 7.5. § (1) bekezdés a) pontja szerint – megszervezett szakmai gyakorlatra költségvetési szervnél hallgatói munkaszerződés és díjazás nélkül is sor kerülhet. A hallgatót ez esetben is megilletik mindazon jogok, amelyeket az *MTV* biztosít a munkavállalók részére. A gyakorlati képzésben részt vevő hallgatóval e tevékenységére tekintettel a Kormány által meghatározott feltételekkel megállapodást kell kötni.
- (3) Az, aki a gyakorlati képzést szervezi, köteles felelősségbiztosítást kötni a felsőoktatási szakképzésben részt vevő hallgató javára.

A hallgatói munkaszerződés tartalma

7.8. § (1) A hallgatói munkaszerződésnek tartalmaznia kell különösen:

- a) a szakmai gyakorlólhely adatait (nevét, székhelyét, elérhetőségét, adószámát, statisztikai számjelét, cégjegyzékszámát vagy egyéni vállalkozói nyilvántartási számát, törvényes képviselőjének nevét);
- b) a hallgató természetes személyazonosító adatait (nevét, születési nevét, születési helyét és idejét, anyja születési nevét, lakcímét, hallgatói azonosító számát, elérhetőségét, adóazonosító jelét, társadalombiztosítási azonosító jelét, bankszámlaszámát, külföldi hallgató esetén állampolgárságát, tartózkodási címét);
- c) az *EGYETEM* adatait (nevét, székhelyét, elérhetőségét, intézményi azonosító számát, törvényes képviselőjének nevét);
- d) a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottakkal azonos módon a szakképzettség megnevezését és a képzési időt;
- e) a hallgató munkakörét;
- f) a szakmai gyakorlat helyét (munkahely), időtartamát (kezdő és befejező időpontját), szükség esetén szakaszait, a hallgató napi munkaidejét, a hallgatót a 7.7. § (1) bekezdés a) pontja alapján megillető díjazás összegét, illetve a díjazás hiányát;
- g) a hallgató szakmai gyakorlata egyetemi felelősének és a szakmai gyakorlólhely szakmai felelősének személyét;
- h) a szakmai gyakorlólhelyen a hallgató számára – a jogszabály alapján járó juttatásokon és kedvezményeken felül – biztosított egyéb juttatások és kedvezmények megjelölését, azok mértékét és nyújtásának feltételeit.

- (2) A hallgatói munkaszerződés tartalmazza a szakmai gyakorlólé hely arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy a hallgató számára – egészségvédelmi és munkavédelmi szempontból biztonságos munkahelyen – a szakképzési programnak, illetve a tantervnek megfelelő szakmai gyakorlatról gondoskodik.
- (3) A hallgatói munkaszerződés tartalmazza a hallgató arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy
  - a) a szakmai gyakorlólé hely képzési rendjét megtartja, a szakmai gyakorlatot a követelmények alapján elvégzi;
  - b) a szakmai gyakorlati ismereteket a képességeinek megfelelően elsajátítja;
  - c) a biztonsági, az egészségügyi és a munkavédelmi előírásokat megtartja;
  - d) nem tanúsít olyan magatartást, amellyel a szakmai gyakorlólé hely jogos gazdasági érdekeit veszélyeztetné.
- (4) A 7.7. § (2) bekezdésében meghatározott szakmai gyakorlatra a 7.6. § (2) bekezdésében foglaltakat megfelelően alkalmazni kell.

7.9. § (1) A hallgatóval kötendő megállapodásnak tartalmaznia kell különösen:

- a) a szakmai gyakorlólé hely költségvetési szerv adatait (nevét, székhelyét, elérhetőségét, vezetőjének nevét);
  - b) a hallgató természetes személyazonosító adatait (nevét, születési nevét, születési helyét és idejét, anyja születési nevét, lakcímét, hallgatói azonosító számát, elérhetőségét, külföldi hallgató esetén állampolgárságát, tartózkodási címét);
  - c) az *EGYETEM* adatait (nevét, székhelyét, elérhetőségét, intézményi azonosító számát, törvényes képviselőjének nevét);
  - d) a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottakkal azonos módon a szakképzettség megnevezését és a képzési időt;
  - e) a hallgató számára a szakmai gyakorlat időtartamára kijelölt feladatokat;
  - f) a szakmai gyakorlat helyét, időtartamát (kezdő és befejező időpontját), szükség esetén szakaszait, a hallgató napi szakmai gyakorlata idejét;
  - g) a hallgató szakmai gyakorlata egyetemi felelősének és a szakmai gyakorlólé hely szakmai felelősének személyét.
- (2) A megállapodás tartalmazza a szakmai gyakorlólé hely arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy a hallgató számára – egészségvédelmi és munkavédelmi szempontból biztonságos munkahelyen – a szakképzési programnak, illetve a tantervnek megfelelő szakmai gyakorlatról gondoskodik.
  - (3) A megállapodás tartalmazza a hallgató arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy
    - a) a szakmai gyakorlólé hely képzési rendjét megtartja, a szakmai gyakorlatot a követelmények alapján elvégzi;
    - b) a szakmai gyakorlati ismereteket a képességeinek megfelelően elsajátítja;
    - c) a biztonsági, az egészségügyi és a munkavédelmi előírásokat megtartja.

4. FEJEZET:
A SZAKMAI GYAKORLAT TELJESÍTÉSÉNEK RENDJE

- 7.10. §** (1) A hallgató a szakmai gyakorlóléhelytől **BEFOGADÓ NYILATKOZAT**ot hoz, amelynek alapján a gyakorlat helyét a kar által meghatározott tanszék/intézet engedélyezi.
- (2) A szakmai gyakorlat megkezdésének feltétele a **62. § (2) bekezdése alapján az EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS** megkötése.
- (3) A szakmai gyakorlóléhely kiválasztása, **a befogadó nyilatkozat elfogadtatása és az együttműködési megállapodás megkötésének ügyintézése a hallgató feladata**. A megfelelően kitöltött, keltezéssel, aláírással és pecséttel hitelesített együttműködési megállapodás egyik példányát vissza kell juttatni a kar szakmai gyakorlóléhely kapcsolattartójához, másik példánya a szakmai gyakorlóléhelynél marad.
- (4) A hallgató a **7.5. § (1) bekezdése** szerint **HALLGATÓI MUNKASZERZŐDÉS** alapján végezhet munkát. A hallgatói munkaszerződés megkötése a szakmai gyakorlóléhely és a hallgató kötelezettsége.
- 7.11. §** (1) A szakmai gyakorlat teljesítése elismerésének feltétele a szakmai gyakorlóléhely által kitöltött
- a) **IGAZOLÓ ÉS KOMPETENCIA ÉRTÉKELŐ LAP**;
- b) **BESZÁMOLÓ A SZAKMAI GYAKORLATRÓL** és/vagy
- c) **MUNKANAPLÓ**
leadása az illetékes tanszéknél/intézetnél.
- A szakmai gyakorlat értékelése az igazoló lapon, háromfokozatú skálán történik: kiválóan megfelelt, megfelelt, nem felelt meg.
- (2) A tantervben előírt szakmai gyakorlat teljesítésének **NEPTUN**ba történő bejegyzését a tanszék/intézet oktatási ügyintézője végzi. A bejegyzést a **4.13. §-ban** meghatározottak szerint kell rögzíteni.
- (3) Azok az esti, levelező, vagy távoktatás munkarendű hallgatók, akik a szakmai gyakorlat dokumentációjának leadási határidejét megelőző 5 éven belül fennállt – az adott szak szakmai gyakorlatra vonatkozó követelményeinek megfelelő –
- a) munkavisztonnyal;
- b) vállalkozói jogvisztonnyal; vagy
- c) Erasmus szakmai gyakorlattal rendelkeznek, lehetőségük van szakmai gyakorlatukat ezzel kiváltani (**NYILATKOZAT SZAKMAI GYAKORLAT MUNKATAPASZTALAT ALAPJÁN TÖRTÉNŐ KIVÁLTÁSÁRÓL**).
- (4) A nappali munkarendű hallgatóknak is lehetőségük van szakmai gyakorlatukat kiváltani, amennyiben a dokumentáció leadási határidejét megelőző 5 éven belüli a (3) bekezdés c) pontja szerinti munkatapasztalattal rendelkeznek.
- (5) Mérnök-tanári osztott mesterképzésben a 18/2016. (VIII. 5.) EMMI rendelet 7. melléklet 1. ab) pontja alapján az egyéni összefüggő iskolai gyakorlat 1 félév, ha az előzetesen megszerzett köznevelési munkatapasztalat (köznevelési intézményben, felnőttképzést folytató intézményben végzett

gyakorlat) elismerése alapján az egyéni összefüggő iskolai gyakorlat 1 félévére történik meg. A kérelemhez csatolni kell az iskola és benne a tanár komplex oktatási-nevelési feladatrendszerének elsajátításáról, illetve az iskolát körülvevő társadalmi, jogszabályi környezet, valamint a köznevelési intézményrendszer megismeréséről szóló igazolást, amelynek igazolt területei:

- a) a szaktárgyak tanításával kapcsolatos tevékenységek;
- b) a szaktárgyak tanításán kívüli oktatási, nevelési alaptevékenységek;
- c) az iskola, mint szervezet és támogató rendszereinek megismerése.